

## **FIL4560: *Filosofihistorie frem til 1600***

Faglærer: Øyvind Rabbås  
E-mail: [oyvind.rabbas@ifikk.uio.no](mailto:oyvind.rabbas@ifikk.uio.no)  
Kontor: GM 438  
Tid: Tirsdag 14.15–16.00  
Sted: GM 141

Den *generelle* beskrivelsen av dette emnet er følgende:

På dette emnet fokuseres det på enkelte filosofiske verker/epoker/skoler/idéer i filosofi-historien fra begynnelsen rundt 600 f.Kr. frem til renessansen. Dette vil inkludere tenkere som for eksempel Heraklit, Parmenides, Sokrates, Platon, Aristoteles, hellenistiske filosofer, senantikke tenkere, Augustin, Boethius, Thomas Aquinas, Ockham, Montaigne og Galileo. Fokus og forfattere som studeres vil variere.

Det *spesifikke* temaet høsten 2019 er *Aristoteles' etikk som moralfilosofi*

Aristoteles regnes ofte som grunnleggeren av dydsetikken, dvs. den tredje hovedteorien innen etikken ved siden av konsekvensialismen (særlig utilitarismen) og deontologien (særlig teorier inspirert av Kant). Men det er problemer med å lese Aristoteles på denne måten. I dette kurset vil vi forsøke å forstå Aristoteles' etikk på dens egne premisser, men også med stadig henblikk på forbindelser til (likheter med og forskjeller fra) modern moralfilosofi. Som del av dette vil vi også ta på alvor Aristoteles' egen insistering på at etikken og politikken hører sammen som to deler av samme helhet.

Spesifikke temaer vi vil ta opp inkluderer:

Aristoteles' eudaimonisme: karakter, formal, grunnlag

Etisk naturalisme slik den kommer til uttrykk i det såkalte *ergon*-argumentet?

Dydg handling?

Følelser (emosjoner)

Rettferdighet

Vennskap

Mennesket som et sosialt/politisk vesen (*zoon logikon*)

Det politiske fellesskap: forutsetninger og problemer

*Undervisningen* gis i form av seminarer. Disse ledes av faglærer, men det forventes aktiv deltagelse fra studentene. Et *obligatorisk krav* for å gå opp til eksamen er innsending av minst ett spørsmål til den teksten/delen av teksten som skal gjennomgås på neste ukes seminar. Man må sende inn spørsmål til minst 8 av 12 seminarer.

*Eksamen* er en semesteroppgave på ca. 10 sider à 2300 tegn (litteraturliste og noteapparat ikke medregnet). Tema velges i samråd med faglærer, men det forventes aktiv bruk av noe sekundærlitteratur. Det gis individuell veiledning.

*Pensum* består i utvalgte deler av *Den nikomakiske etikk* og *Politikken*, samt passasjer fra *Retorikken* og eventuelt *Den eudemiske etikk*. Særlig relevant er:

*Den nikomakiske etikk* bok I–V, VIII–IX

*Politikken* bok I, III og VII

*Retorikken* I 3–13, II 1–17

*Tekstutgaver*. Primært anbefales følgende:

*Den nikomakiske etikk*:

C.D.C. Reeve (Hackett 2014)

Broadie, S. og C. Rowe (OUP 2002)

Irwin, T.H. (Hackett 2000 (2nd ed.))

Ross, D. og L. Brown (OUP 2009)

*Politikken*: C.D.C. Reeve (Hackett 1998)

*Retorikken*:

G. A. Kennedy (OUP 1991)

R. Waterfield og H. Yunis (OUP 2018)

*Den eudemiske etikk*: B. Inwood and R. Woolf (CUP 2013)

Norske utgaver av de tre første verkene finnes også, på Vidarforlaget.

I tillegg må studenten legge opp en del sekundærlitteratur i tilknytning til semesteroppgaven, Denne velges i samråd med faglærer. Følgende generelle innledninger anbefales:

Reeve, 'Introduction' i Reeve (2014)

Broadie, 'Introduction' i Broadie and Rowe (2002)

Pakaluk, M., *Aristotle's Nicomachean Ethics* (CUP 2005)

Reeve, 'Introduction' i Reeve (1998)